

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 39, 2015

Nummer 39, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3349](#) 24-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3354](#) 24-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3361](#) 24-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3319](#) 17-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3317](#) 17-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3326](#) 17-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3257](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3266](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3268](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3246](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3249](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3248](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3255](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3260](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3259](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3256](#) 10-11-2015

RECHTSPRAAK

Schieten tijdens worsteling levert voorwaardelijk opzet op doodslag op.

Advocaat-generaal W.H. Vellinga heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot terugwijzing van de zaak naar het gerechtshof dan wel verwijzing van de zaak naar een aangrenzend hof teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel richt zich tegen de motivering van de bewezenverklaring van het (voorwaardelijk) opzet op de dood van [slachtoffer].

Het oordeel van het hof dat de gedragingen van de verdachte tezamen naar hun uiterlijke verschijningsvorm kunnen worden aangemerkt als zozeer te zijn gericht op het neerschieten van [slachtoffer], dat het niet anders kan zijn dan dat de verdachte de aanmerkelijke kans op het overlijden van [slachtoffer] heeft aanvaard, is niet onbegrijpelijk. Daarbij heeft de Hoge Raad gelet op de specifieke omstandigheden van het geval zoals die door het hof zijn vastgesteld, te weten het laden van het pistool met scherpe munitie, het bij zich steken van dat pistool, het pakken, doorladen en in het bijzonder het tijdens de worsteling met [slachtoffer] – kennelijk met de vinger aan de trekker – op diens buik richten en gericht houden van dat pistool. De bewezenverklaring is derhalve toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3349

Zaaknummer: 14/03950

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan, Y. Buruma en E.F. Faase

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 287 Sr

RECHTSPRAAK

Elektriciteit en gas worden eerst weggenomen door het verbruiken ervan door de in de woning aanwezige apparaten en installaties die zijn aangesloten op het elektriciteitsnet respectievelijk op het gasnet.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd onder 1 heeft bewezenverklaard dat de verdachte elektriciteit en gas met het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening heeft weggenomen.

Onder ‘wegnemen’ als bedoeld in artikel 310 Sr moet worden verstaan het zich verschaffen van de feitelijke heerschappij over het goed dan wel het aan de feitelijke heerschappij van de rechthebbende onttrekken van dat goed (vgl. HR 22 maart 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP2627, NJ 2013/159, r.o. 2.3).

Elektriciteit en gas worden eerst weggenomen – in de onder 2.5 omschreven betekenis – door het verbruiken ervan door de in de woning aanwezige apparaten en installaties die zijn aangesloten op het elektriciteitsnet respectievelijk op het gasnet.

De in 2.4 weergegeven overwegingen, waarin als oordeel van het hof besloten ligt dat het enkele aansluiten van een afgesloten elektriciteits- en gasvoorziening als wegnemen in de zin van artikel 310 Sr van elektriciteit en gas kan worden aangemerkt, geeft blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het middel klaagt daarover terecht.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde, de beslissing op de vordering van de benadeelde partij en de strafoplegging en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3361

Zaaknummer: 14/05421

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: M. Berndsens

Wetsartikelen: 310 Sr

RECHTSPRAAK

Nemo tenetur-beginsel en wilsafhankelijk materiaal.

Het middel klaagt dat het hof bij de verwerping van het tot bewijsuitsluiting strekkend verweer, gegrond op schending van het in artikel 6 EVRM vervatte *nemo tenetur*-beginsel, blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting over het begrip ‘wilsafhankelijk materiaal’.

In zijn overwegingen heeft het hof als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat de inhoud van de ordners niet kan worden aangemerkt als bewijsmateriaal dat door de verdachte onder dwang is afgegeven. Dat oordeel is, in aanmerking genomen de door het hof in zijn overwegingen vastgestelde feiten en omstandigheden, niet onbegrijpelijk.

Het middel steunt op de opvatting dat op de enkele grond dat de medewerking van de verdachte nodig is om documenten te verkrijgen waarin een verklaring van de verdachte is vervat, dat bewijsmateriaal als ‘wilsafhankelijk bewijsmateriaal’ moet worden aangemerkt. Die opvatting is onjuist (vgl. HR 24 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:1130, NJ 2015/265).

Opmerking verdient dat in cassatie niet voor het eerst kan worden aangevoerd dat de ordners, gezien de inhoud daarvan, bewijsmateriaal bevatten dat als ‘wilsafhankelijk’ materiaal moet worden gekwalificeerd, omdat de beoordeling daarvan een onderzoek van feitelijke aard vergt.

Het middel faalt.

Het middel klaagt over de toewijzing van de vordering van de benadeelde partij Rabobank Zuidwest Friesland. Daartoe is aangevoerd dat het rechtstreeks verband ontbreekt tussen de schade die Rabobank Zuidwest Friesland heeft geleden en de aan de verdachte verweten gedragingen.

In zijn overwegingen heeft het hof als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat het bewezenverklaarde handelen, waaronder het medeplegen van gewoontewitwassen van grote geldbedragen, en het in de bewezenverklaring bedoelde misdrijf waaruit die geldbedragen – onmiddellijk of middellijk – afkomstig waren, in zodanig nauw verband staan tot elkaar dat de benadeelde partij Rabobank Zuidwest Friesland door het bewezenverklaarde handelen,

waaronder het medeplegen van gewoontewitwassen, rechtstreeks schade heeft geleden. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en behoeft, mede in aanmerking genomen dat tegen deze vordering geen (voldoende onderbouwd) verweer is gevoerd, geen nadere motivering.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Voor onderzoek door de cassatierechter komen wat de benadeelde partij betreft, alleen in aanmerking middelen van cassatie als bedoeld in artikel 437 lid 3 Sv. Als een zodanig middel kan slechts gelden een stellige en duidelijke klacht over een rechtspunt betreffende haar vordering. De schriftuur voldoet niet aan dit vereiste, zodat deze onbesproken moet blijven.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3354

Zaaknummer: 14/04288

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht medeplegen hennepsteelt.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ten aanzien van het medeplegen ontoereikend is gemotiveerd.

In zijn arrest van 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid en meer in het bijzonder met het oog op gevallen waarin het medeplegen niet bestaat in gezamenlijke uitvoering. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is.

Indien het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), rust op de rechter de taak om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip. Daarbij verdient overigens opmerking dat aan het zich niet distantiëren op zichzelf geen grote betekenis toekomt. Het gaat er immers om dat de verdachte een wezenlijke bijdrage moet hebben geleverd aan het delict.

Blijkens zijn onder 2.2.3 en 2.2.4 weergegeven overwegingen heeft het hof voor zijn oordeel dat de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan het medeplegen van het opzettelijk telen van hennepplanten in het bijzonder in aanmerking genomen dat de verdachte bij zijn vertrek naar Thailand zijn woning en de daarin aanwezige voorzieningen voor het telen van

hennepplanten ter beschikking heeft gesteld aan een derde voor het telen van hennep en aldus deze teelt heeft gefaciliteerd. In aanmerking genomen dat dit op het eerste gezicht duidt op een gedraging van de verdachte die doorgaans met medeplichtigheid in verband wordt gebracht, behoeft het oordeel van het hof dat de verdachte kan worden aangemerkt als medepleger van het telen van hennepplanten nadere motivering. Daarbij heeft de Hoge Raad mede gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld en op het ontbreken van nadere vaststellingen en overwegingen met betrekking tot een nauwe en bewuste samenwerking of met betrekking tot de onder 2.3 genoemde mogelijke aandachtspunten.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3317

Zaaknummer: 13/05079

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 3 OW

RECHTSPRAAK

De in artikel 413 lid 1 eerste volzin Sv voorgeschreven termijn van tien dagen is niet in acht genomen, zodat nietigheid van het onderzoek en de uitspraak volgt.

Het middel klaagt over het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de in artikel 413 lid 1 Sv vermelde termijn van tien dagen in acht is genomen.

Volgens de akte van uitreiking – gehecht aan het dubbel van de dagvaarding van de verdachte om op de terechtzitting van het hof van 9 juli 2014 terecht te staan – is de dagvaarding op 2 juli 2014 op het adres Elisabeth Wolffstraat 2 te Amsterdam uitgereikt op de wijze zoals is voorgeschreven in artikel 588 lid 3 onder a Sv. De in artikel 413 lid 1 eerste volzin Sv voorgeschreven termijn van tien dagen is dus niet in acht genomen.

Nu de stukken van het geding niets inhouden waaruit zou kunnen volgen dat de verkorting van de termijn heeft plaatsgevonden met toestemming van de verdachte en blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting de verdachte daar niet is verschenen, had het hof het onderzoek ter terechtzitting op grond van artikel 413 Sv in samenhang met artikel 265 lid 3 Sv dienen te schorsen. Het hof heeft het onderzoek ter terechtzitting echter voortgezet nadat verstek tegen de niet-verschenen verdachte was verleend.

Dit verzuim strijdt zozeer met een behoorlijke procesorde dat het nietigheid van het onderzoek en de naar aanleiding daarvan gegeven uitspraak oplevert.

Het middel is dus terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3326

Zaaknummer: 14/05356

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 413 Sv

RECHTSPRAAK

Het middel klaagt terecht over het oordeel van het hof dat verstek kon worden verleend tegen de niet-verschenen verdachte.

Advocaat-generaal D.J.C. Aben heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat verstek kon worden verleend tegen de niet-verschenen verdachte.

De opgave van het adres [a-straat] te [plaats] in voormelde schriftelijke bijzondere volmacht tot het instellen van hoger beroep kan bezwaarlijk anders worden verstaan dan als de opgave van een adres in de zin van artikel 588a lid 1 aanhef onder c Sv waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden.

Uit de omstandigheid dat in het kader van de betekening van de appèldagvaarding bekend is geworden dat de verdachte tot 20 september 2012 op het adres [a-straat] te [plaats] in de GBA ingeschreven heeft gestaan, kon het hof niet zonder meer afleiden dat de verdachte dit bij het instellen van hoger beroep op 5 september 2013 opgegeven adres niet wenste te handhaven als adres waar hij een afschrift van de appèldagvaarding wenste te ontvangen.

Uit de stukken van het geding kan niet blijken dat een afschrift van de appèldagvaarding aan dit adres is toegezonden, zodat ervan moet worden uitgegaan dat dit niet is geschied. Evenmin houden de stukken iets in waaruit kan volgen dat die verzending ingevolge artikel 588a lid 3 Sv achterwege kon blijven. Daarom had het hof ervan blijk moeten geven te hebben onderzocht of er reden was het onderzoek ter terechtzitting te schorsen teneinde de verdachte in de gelegenheid te stellen alsnog bij het onderzoek op de terechtzitting tegenwoordig te zijn. Van een zodanig onderzoek blijkt niet. Dat verzuim leidt tot nietigheid van het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep en de naar aanleiding daarvan gegeven uitspraak (vgl. HR 27 november 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX4736, NJ 2012/695).

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en

afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3319

Zaaknummer: 14/02736

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen: 588a Sv

RECHTSPRAAK

Beroep niet-ontvankelijk, klagster moet zich tot de burgerlijke rechter wenden.

Het cassatieberoep is gericht tegen een beschikking van de Rechtbank Overijssel, zittingsplaats Almelo, van 22 januari 2014 waarbij een klaagschrift van de klagster strekkende tot teruggave aan haar van een aantal – in het kader van een rechtshulpverzoek van de Bondsrepubliek Duitsland – conservatoir inbeslaggenomen goederen ongegrond is verklaard.

Het betreft hier goederen waarop naar aanleiding van een rechtshulpverzoek van de Duitse autoriteiten door het Openbaar Ministerie conservatoir beslag is gelegd. De Duitse autoriteiten hebben een rechtshulpverzoek gedaan ten behoeve van de tenuitvoerlegging van een in Duitsland gewezen rechterlijke beslissing waarbij – kort gezegd – de voormalige echtgenoot van de klagster, [betrokkene], is veroordeeld tot betaling van een geldbedrag ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel. Het Duitse Openbaar Ministerie stelt zich op het standpunt dat deze goederen mede aan de klagster toebehoren. Bij de stukken van het geding bevindt zich een uitspraak van de Rechtbank Overijssel, zittingsplaats Almelo, van 15 januari 2014 waarin de tenuitvoerlegging van deze Duitse rechterlijke beslissing toelaatbaar is verklaard.

Uit door de advocaat-generaal ingewonnen inlichtingen blijkt dat tegen deze uitspraak van de rechtbank geen cassatieberoep is ingesteld. Daarmee is de beslissing tot tenuitvoerlegging van de Duitse uitspraak betreffende de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel ten laste van [betrokkene] onherroepelijk geworden en kon op dat moment worden aangevangen met de tenuitvoerlegging van de Duitse ontnemingsvordering.

Het verhaal op de in het beklag bedoelde voorwerpen vindt op grond van artikel 574 lid 1 Sv plaats op de wijze voorzien in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Voorts houdt het derde lid van dit wetsartikel in dat ten aanzien van derden die geheel of gedeeltelijk recht menen te hebben op de inbeslaggenomen voorwerpen eveneens de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing zijn. Dit betekent dat de klagster geen belang meer heeft bij het beroep tegen de beschikking van de Rechtbank Overijssel, zittingsplaats Almelo, van 22 januari 2014 waarin haar beklag ongegrond is verklaard. De

klaagster zal zich op grond van artikel 574 lid 3 Sv ten aanzien van de in het klaagschrift bedoelde goederen moeten wenden tot de burgerlijke rechter.

De klaagster dient daarom in het beroep niet-ontvankelijk te worden verklaard.

De Hoge Raad verklaart de klaagster niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3260

Zaaknummer: 14/01139

Rechters: A.J.A. van Dorst, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: V.P.J. Tuma

Wetsartikelen: 94a Sv en 574 Sv

RECHTSPRAAK

Artikel 282a lid 1 Sr verhoudt zich ten opzichte van artikel 282 lid 1 Sr niet als een bijzondere tot een algemene strafbepaling.

Het middel klaagt dat het hof, gelet op de verhouding tussen artikel 282 Sr en artikel 282a Sr, de grondslag van de tenlastelegging wat betreft het onder 2 tenlastegelegde heeft verlaten.

Het middel berust op de opvatting dat artikel 282a lid 1 Sr zich ten opzichte van artikel 282 lid 1 Sr verhoudt als een bijzondere tot een algemene strafbepaling in die zin dat in een geval als het onderhavige uitsluitend eerstgenoemde bepaling mag worden toegepast. Die opvatting is onjuist, zodat het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3256

Zaaknummer: 14/04310

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: M.L.M. van der Voet

Wetsartikelen: 282 Sr en 282a Sr

RECHTSPRAAK

Overschrijding redelijke termijn in feitelijke aanleg.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat in een ontnemingszaak als de onderhavige, waarin de redelijke termijn is overschreden, de enkele constatering van die overschrijding het passende rechtsgevolg is van die overschrijding.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 12 en 13 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad zal de zaak om doelmatigheidsredenen zelf afdoen. In cassatie wordt ervan uitgegaan dat de termijn van berechting als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in eerste aanleg is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting van € 4.000. De Hoge Raad zal die betalingsverplichting verminderen met € 400.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van de opgelegde betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel, vermindert het te betalen bedrag in die zin dat de hoogte daarvan € 3.600 bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3268

Zaaknummer: 14/02984

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: P.M. Rombouts

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Gegronde aanvragen tot herziening na persoonsverwisseling.

De politierechter heeft de aanvraagster in de zaak met parketnummer 13/017723-11 ter zake van ‘verduistering’ veroordeeld tot een taakstraf van dertig uren, subsidiair vijftien dagen hechtenis, en in de zaak met parketnummers 13/664053-11, 13/850342-11 en 13/850452-11 ter zake van ‘diefstal door twee of meer verenigde personen’, ‘diefstal’ en ‘diefstal’ veroordeeld tot een taakstraf van veertig uren, subsidiair twintig dagen hechtenis.

De aanvragen tot herziening zijn aan dit arrest gehecht en maken daarvan deel uit.

De aanvragen berusten op de stelling dat sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. In de aanvragen wordt daartoe aangevoerd dat sprake is van een persoonsverwisseling.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Hetgeen door de advocaat-generaal in zijn conclusie is vermeld, geeft steun aan de stelling waarop de aanvragen berusten, te weten dat in de zaken die hebben geleid tot de uitspraken waarvan herziening is gevraagd, sprake is geweest van een persoonsverwisseling.

Een en ander levert het ernstig vermoeden op dat de politierechters, waren deze hiermee bekend geweest, de aanvraagster van het haar tenlastegelegde zouden hebben vrijgesproken.

De Hoge Raad verklaart de aanvragen tot herziening gegrond, beveelt voor zover nodig de opschorting of schorsing van de tenuitvoerlegging van voormelde vonnissen van de politierechter en verwijst de zaken naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaken op de voet van artikel 472 lid 2 Sv opnieuw zullen worden berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3246

Zaaknummer: 15/00463 15/00464

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Strafvermindering wegens overschrijding van de inzendtermijn.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van achttien maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zeventien maanden en een week, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren, belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3266

Zaaknummer: 14/02004

Rechters: B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: J.C. Oudijk

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Profijtontneming: motivering wederrechtelijk verkregen voordeel.

De middelen, die zich lenen voor gezamenlijke bespreking, klagen dat de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel voor zover het de zaaksdossiers 11 en 12 betreft ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van de middelen dient het volgende te worden vooropgesteld.

(i) Krachtens artikel 511f Sv kan de schatting van het op geld waardeerbare wederrechtelijk verkregen voordeel slechts worden ontleend aan wettige bewijsmiddelen.

Ingevolge artikel 511e lid 1 Sv (in eerste aanleg) en artikel 511g lid 2 Sv (in hoger beroep) is op de uitspraak op een vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel artikel 359 lid 3 Sv van overeenkomstige toepassing. Dat betekent dat die uitspraak de bewijsmiddelen moet vermelden waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend met weergave van de inhoud daarvan, voor zover bevattende de voor die schatting redengevende feiten en omstandigheden.

(ii) Als wettig bewijsmiddel zal veelal een (in het kader van een strafrechtelijk financieel onderzoek opgesteld) financieel rapport in het geding zijn gebracht met een beredeneerde, al dan niet door de methode van vermogensvergelijking verkregen, begroting van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel kan worden geschat. Een dergelijk rapport is doorgaans zo ingericht dat daarin onder verwijzing naar of samenvatting van aan de inhoud van andere wettige bewijsmiddelen ontleende gegevens gevolgtrekkingen worden gemaakt omtrent de verschillende posten die door de opsteller(s) van het rapport aan het totale wederrechtelijk voordeel ten grondslag worden gelegd.

In beginsel staat geen rechtsregel eraan in de weg om de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uitsluitend op de inhoud van een financieel rapport als zojuist bedoeld te doen berusten.

(iii) Indien en voor zover een in het financieel rapport gemaakte gevolgtrekking is ontleend aan de inhoud van één of meer wettige, voldoende nauwkeurig in dat rapport aangeduide

bewijsmiddelen en die gevolgtrekking – blijkens vaststelling door de rechter – door of namens de betrokkene niet of onvoldoende gemotiveerd is betwist, kan de rechter bij de opgave van de bewijsmiddelen waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend volstaan met de vermelding van (het onderdeel van) het financieel rapport als bewijsmiddel waaraan de schatting (in zoverre) is ontleend en het weergeven van die gevolgtrekking uit het rapport.

(iv) Indien door of namens de betrokkene zo een gevolgtrekking wel voldoende gemotiveerd is betwist, dienen aan de motivering van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel nadere eisen te worden gesteld. In dat geval zal de rechter in zijn overwegingen met betrekking tot die schatting moeten motiveren op grond waarvan hij ondanks hetgeen door of namens de betrokkene tegen die gevolgtrekking en de onderliggende feiten en omstandigheden is aangevoerd, die gevolgtrekking aanvaardt. Indien de rechter de aan het financieel rapport of aan andere wettige bewijsmiddelen ontleende feiten en omstandigheden, die hij bij zijn oordeel daaromtrent betreft en die redengevend zijn voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel, in de overwegingen (samengevat) weergeeft onder nauwkeurige vermelding van de vindplaatsen daarvan, is aan de uit artikel 359 lid 3 Sv voortvloeiende verplichting voldaan (vgl. HR 26 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BV9087, *NJ* 2013/544).

Het hof heeft in de bestreden uitspraak volstaan met een verwijzing naar bewijsmiddelen, waaronder het als bewijsmiddel 2 opgenomen financieel rapport met de daarin met betrekking tot de zaaksdossiers 11 en 12 bereikte gevolgtrekkingen. Gelet op het hiervoor weergegeven namens de betrokkene gevoerde verweer in beide zaaksdossiers voldoet de bestreden uitspraak evenwel niet aan de motiveringseisen als onder 2.5 vooropgesteld. De bestreden uitspraak is in zoverre dan ook ontoereikend gemotiveerd.

De middelen slagen.

Het middel klaagt dat het hof een gevoerd verweer omtrent een bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel in aftrek te brengen bedrag van € 101.744,63 ontoereikend gemotiveerd heeft verworpen.

Ten processe is aangevoerd dat het bedrag van € 101.744,63 reeds is overgemaakt naar de rekening van de Vereniging van Eigenaren en dus niet meer behoort te worden betrokken bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel. Het hof heeft dat verweer verworpen op de gronden als hiervoor weergegeven.

In de schriftuur en de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.2 is de volgende passage opgenomen uit het Ontnemingsrapport (p. 6):

‘Op een banktegoed, groot € 101.744,63 op naam van [E] BV bij de ABN Amro bank, rekeningnummer: [001] is beslag gelegd. Door de Vereniging van Eigenaren (VvE) [B] werd tevens op dit banktegoed beslag gelegd. Deze VvE kreeg vervolgens een executoriale titel op dit beslag. In overleg met BOOM heeft Justitie zich in deze teruggetrokken.’

In het licht hiervan schiet de motivering van de verwerping van het gevoerde verweer tekort.

Het middel is terecht voorgesteld.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat in de onderhavige zaak geen sprake is van overschrijding van de redelijke termijn.

Het hof heeft geoordeeld dat in de onderhavige zaak geen sprake is van overschrijding van de redelijke termijn. Dat oordeel heeft het hof doen berusten op de opvatting dat ‘het moment van grootschalige beslaglegging als begin van de redelijke termijn dient te worden aangemerkt’ geen steun vindt in het recht, welk oordeel gelet op hetgeen onder 4.3 is vooropgesteld in zijn algemeenheid onjuist is. Daarom is het oordeel dat in de onderhavige zaak geen sprake is van overschrijding van de redelijke termijn niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3255

Zaaknummer: 14/03737

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Onvoldoende belang bij cassatie na slagende klacht medeplegen.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 2 en onder 3 tenlastegelegde telkens ten aanzien van het medeplegen ontoereikend is gemotiveerd.

Aangezien de bewezenverklaring van het onder 2 en het onder 3 tenlastegelegde, telkens voor zover inhoudende dat de verdachte heeft gehandeld tezamen en in vereniging met een ander, niet zonder meer uit de bewijsvoering kan worden afgeleid, is de bewezenverklaring in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Dat behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden, nu de verdachte onvoldoende rechtens te respecteren belang heeft bij vernietiging van de bestreden uitspraak op deze punten. Naast het wettelijk strafmaximum, dat niet mede wordt bepaald door het antwoord op de vraag of het feit in vereniging wordt gepleegd, en de door het hof opgelegde straf en de motivering daarvan, neemt de Hoge Raad daarbij in aanmerking dat in cassatie onbestreden is dat het de verdachte is geweest die de daadwerkelijke uitvoeringshandelingen van het onder 2 bewezenverklaarde heeft verricht, alsmede dat de verdachte het wapen en de munitie zoals onder 3 bewezenverklaard voorhanden heeft gehad.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft beslist dat de aan de benadeelde partijen toegewezen bedragen aan schadevergoeding vermeerderd worden met de wettelijke rente.

De zich bij de aan de Hoge Raad toegezonden stukken bevindende voegingsformulieren van de benadeelde partijen houden geen opgave in van de wettelijke rente. Ook uit de processen-verbaal van de terechtzittingen in eerste aanleg blijkt niet dat de benadeelde partijen aldaar – alsnog – wettelijke rente hebben gevorderd. In cassatie moet het daarom ervoor worden gehouden dat door de benadeelde partijen in eerste aanleg niet op de door de bij de wet voorgeschreven wijze wettelijke rente is gevorderd. In aanmerking genomen dat een benadeelde partij haar vordering in hoger beroep niet kan vermeederen, ook niet met de wettelijke rente (vgl. HR 11 januari 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA4262), heeft het hof ten onrechte beslist dat die rente vergoed moet worden.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend voor zover het hof heeft beslist dat wettelijke rente vergoed moet worden over de toegewezen bedragen van de vorderingen van de benadeelde partijen en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3259

Zaaknummer: 14/04659

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 47 Sr en 287 Sr

RECHTSPRAAK

De opvatting dat een op de voet van artikel 257f lid 3 Sv jo. artikel 313 Sv voorgestelde wijziging tenlastelegging in een zaak waarin aanvankelijk een strafbeschikking is uitgevaardigd, beperkt dient te blijven tot wijzigingen van ondergeschikte aard dan wel redactionele aard, vindt geen steun in het recht.

Het middel komt onder meer op tegen het oordeel van het hof dat de door de politierechter toegewezen vordering van de officier van justitie tot wijziging van de tenlastelegging toelaatbaar is.

Het onder 2.2.2 weergegeven oordeel van het hof geeft – gelet op de weergegeven wettelijke bepalingen en wetsgeschiedenis – niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. De aan het middel ten grondslag liggende opvatting dat een op de voet van artikel 257f lid 3 Sv in verbinding met artikel 313 Sv voorgestelde wijziging van de tenlastelegging in een zaak waarin aanvankelijk een strafbeschikking is uitgevaardigd beperkt dient te blijven tot wijzigingen van ondergeschikte dan wel redactionele aard, vindt geen steun in het recht, nu ook in dat verband immers bepalend is of de grenzen van artikel 68 Sr in acht zijn genomen.

In zoverre faalt het middel.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3249

Zaaknummer: 14/02961

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: G.A. Jansen en Th.O.M. Dieben

Wetsartikelen: 313 Sv, 257f Sv en 68 Sr

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht in voorraad hebben valse, vervalste of wederrechtelijk vervaardigde merken.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd omdat uit de gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte valse, vervalste of wederrechtelijk vervaardigde merken in voorraad heeft gehad, nu deze merken echt zijn.

Gelet hierop kan ook van valse, vervalste of wederrechtelijk vervaardigde merken in de zin van artikel 337 lid 1 onder a Sr worden gesproken indien de merken echt zijn doch zijn aangebracht op goederen waarvoor zij niet bestemd zijn. De andersluidende opvatting van het middel is dan ook onjuist.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3248

Zaaknummer: 14/01491

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 337 Sr

RECHTSPRAAK

Het oordeel dat de inhoud van het rapport berekening wederrechtelijk verkregen voordeel niet door verdachte is betwist, is niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel klaagt dat de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel ontoereikend is gemotiveerd.

In het arrest HR 26 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BV9087, NJ 2013/544, is het volgende overwogen en beslist.

(i) Krachtens artikel 511f Sv kan de schatting van het op geld waardeerbare wederrechtelijk verkregen voordeel slechts worden ontleend aan wettige bewijsmiddelen. Ingevolge artikel 511e lid 1 Sv (in eerste aanleg) en artikel 511g lid 2 Sv (in hoger beroep) is op de uitspraak op een vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel artikel 359 lid 3 Sv van overeenkomstige toepassing. Dat betekent dat die uitspraak de bewijsmiddelen moet vermelden waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend met weergave van de inhoud daarvan, voor zover bevattende de voor die schatting redengevende feiten en omstandigheden.

(ii) Als wettig bewijsmiddel zal veelal een (in het kader van een strafrechtelijk financieel onderzoek opgesteld) financieel rapport in het geding zijn gebracht met een beredeneerde, al dan niet door de methode van vermogensvergelijking verkregen, begroting van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel kan worden geschat. Een dergelijk rapport is doorgaans zo ingericht dat daarin onder verwijzing naar of samenvatting van aan de inhoud van andere wettige bewijsmiddelen ontleende gegevens gevolgtrekkingen worden gemaakt omtrent de verschillende posten die door de opsteller(s) van het rapport aan het totale wederrechtelijk verkregen voordeel ten grondslag worden gelegd.

In beginsel staat geen rechtsregel eraan in de weg om de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uitsluitend op de inhoud van een financieel rapport als zojuist bedoeld te doen berusten.

(iii) Indien en voor zover een in het financieel rapport gemaakte gevolgtrekking is ontleend aan de inhoud van één of meer wettige, voldoende nauwkeurig in dat rapport aangeduide bewijsmiddelen en die gevolgtrekking – blijkens vaststelling door de rechter – door of namens de betrokkene niet of onvoldoende gemotiveerd is betwist, kan de rechter bij de opgave van de bewijsmiddelen waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend, volstaan met de vermelding van (het onderdeel van) het financieel rapport als bewijsmiddel waaraan de schatting (in zoverre) is ontleend en het weergeven van die gevolgtrekking uit het rapport.

(iv) Indien door of namens de betrokkene zo een gevolgtrekking wel voldoende gemotiveerd is betwist, dienen aan de motivering van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel nadere eisen te worden gesteld. In dat geval zal de rechter in zijn overwegingen met betrekking tot die schatting moeten motiveren op grond waarvan hij ondanks hetgeen door of namens de betrokkene tegen die gevolgtrekking en de onderliggende feiten en omstandigheden is aangevoerd, die gevolgtrekking aanvaardt. Indien de rechter de aan het financieel rapport of aan andere wettige bewijsmiddelen ontleende feiten en omstandigheden, die hij bij zijn oordeel daaromtrent betreft en die redengevend zijn voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel, in de overwegingen (samengevat) weergeeft onder nauwkeurige vermelding van de vindplaatsen daarvan, is aan de uit artikel 359 lid 3 Sv voortvloeiende verplichting voldaan.

Het hof heeft de onder 2.2.1 vermelde hennepcultuur aan zijn schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel ten grondslag gelegd en heeft in zijn berekening van het voordeel betrokken dat 678 hennepplanten zijn geoogst. Daartoe heeft het hof vastgesteld dat de inhoud van het rapport berekening wederrechtelijk verkregen voordeel, waarin de gevolgtrekking omtrent het aantal van 678 planten is gemaakt, door de betrokkene niet is betwist. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk, in aanmerking genomen dat door de verdediging met betrekking tot het aantal planten is aangevoerd dat de kwekerij nog in aanbouw was, dat (kennelijk: daarom) bij de ontmanteling geen hennepplanten zijn aangetroffen en dat het aantal geoogste planten derhalve nihil is. Gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld, kon het hof niet volstaan met het weergeven van de in het rapport berekening wederrechtelijk verkregen voordeel gemaakte gevolgtrekking omtrent het aantal planten en is de bestreden uitspraak in zoverre ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3257

Zaaknummer: 14/04184

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: A.A. Dooijeweerd

Wetsartikelen: 36e Sr